

Zašto strategija i taktike?

Prije više od 2 000 godina, učenje **Sun Tzua – Umjetnost ratovanja** je glasilo:

Strategija bez taktika je najsporiji put do pobjede.

Taktike bez strategije su samo buka prije poraza.

Drugim riječima, planiranje bez akcije je uzaludno, a akcija bez planiranja je kobna.

Strategija – određivanje što je važno učiniti.

Odvajanje vremena za definiranje strategije povećava šanse za uspjeh i mogućnost postizanja cilja. Definiranjem strategije, lakše ćete razumjeti i trenutnu realnost i kako napredujete u smjeru budućnosti koju pokušavate kreirati.

		Strategija	
		Pogrešna	Dobra
Taktike	Pogrešne	Predodređena za propast od samog početka	Teška & slab trud
	Dobre	Vjerojatan fijasko	Dobre šanse za uspjeh

«Velika» strategija nameće širu koncepciju o načinima postizanja cilja i služi za koordiniranje i usmjeravanje svih primjerenih i dostupnih resursa (ljudskih, ekonomskih, političkih, moralnih, duhovnih, i td.) za postizanje cilja.

Druge, ograničenije strategije će vrlo vjerojatno trebati biti primijenjene kako bi postigle posebne ciljeve u sporednoj fazi opće borbe za postizanje krajnjeg cilja. Ovaj nivo strategije definira plan za glavnu fazu ili kampanju unutar velike strategije.

Strategija će vam pomoći da bolje usmjerite svoje resurse u pravcu rezultata koje želite postići.

Cijena promjene može biti jako velika. Dobro promišljena strategija može reducirati gubitke ljudi, kao i ostale troškove i žrtvovanja koja mogu biti neminovna.

Centar za žrtve mučenja – Projekt Nove taktike na području ljudskih prava
Prijevod Grupa za ženska ljudska prava B.a.B.e., projekt Ekviva

“Zašto strategija i taktike?”

www.newtactics.org, newtactics@cvt.org,

www.ekviva.net, urednistvo@ekviva.net

Pametni stratezi postavljaju strateške, izvedive i mjerljive ciljeve. Također obznajuju i slave svoja postignuća tijekom provedbe.

Izvor: (*Grassroot organizacije i neprofitno vodstvo: Vodič za organizacije u promjenjivim vremenima*, autori Berit Lakey, George Lakey, Rod Napier i Janice Robinson)

Strategija podrazumijeva skupljanje **brojnih** odluka – s fokusom usmjerenim prema planu:

- Odabir ključnih **ciljeva** i primjerenih ciljanih skupina (ljudi, organizacije, zakoni i dr.), uz postizanje jasnog razumijevanja specifičnih provizornih ciljeva za implementaciju strategije.
- Ponovno razmatranje **resursa**: poznavanje saveznika i protivnika, raspoloživih i neophodnih sredstava (npr. ljudi, vrijeme, novac).
- Odlučivanje koje **taktike** upotrijebiti i kada.
- **Primjena** odabranih taktika.
- **Nadziranje** i **procjena** rezultata taktika da biste primijenili naučene lekcije u planiranju idućeg koraka.

Zašto je strategija važna?

Strategija vam pomaže:

- zadržati inicijativu pod kontrolom,
- povećati sposobnost da prepoznate prilike,
- iskoristiti vašu snagu najbolje što možete, i
- minimalizirati slabosti

Što su TAKTIKE:

«Taktika» je specifična ili konkretna akcija poduzeta kako bi utjecala na trenutnu situaciju.

- Uspjeh pojedinačne taktike često ovisi o tome kako je korištena u kombinaciji s drugim taktikama.
- Taktika je oruđe akcije koje je dio *šire strategije*.

Kada je vaše jedino oruđe čekić, svaki problem izgleda kao čavao.

«Nove» taktike

U stvarnosti, «nove» taktike su beskrajne varijacije koje možemo napraviti od ideja, resursa, sposobnosti i kapaciteta koje primjenjujemo na situaciju.

«Nema više od pet osnovnih boja (plava, žuta, crvena, bijela i crna), ali u kombinaciji one tvore više boja nego što možemo zamisliti.

U borbi nema više od dvije metode napadanja – direktan i indirektan napad; ipak te dvije metode u kombinaciji otvaraju beskonačnu seriju manevara.

Direktno i indirektno vode jedno k drugome naizmjenice. To je kao kretanje u krugu – nikada ne dođete do kraja. Tko može iscrpiti mogućnosti njihovih kombinacija?»

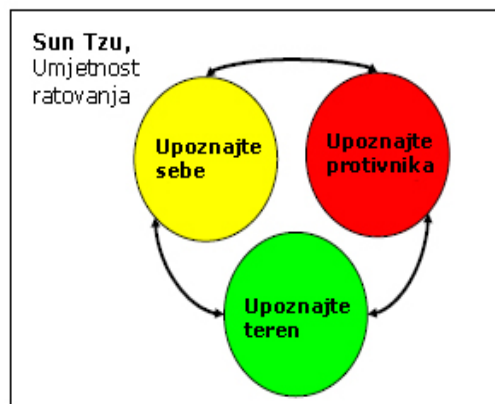
Sun Tzu, Umjetnost ratovanja

Upoznajte sebe

Koji su vaši ciljevi, snaga i granice?
Tko su vam saveznici?

Važno je napraviti iskrenu procjenu.
Nemojte podleći vlastitoj propagandi. Budite realistični koliko god je moguće pri procjeni vlastitih snaga i slabosti.

Upoznajte protivnika

Tko vam je protivnik? Kakvi su njihovi ciljevi, strategije, snage i slabosti? Ne vjerujte ni protivnikovoj propagandi.

Razumijevanje protivnika – rivali i saveznici – procjena dinamike moći

Kao dodatak procjeni i analizi protivnika, procijenite i analizirajte *potencijalne* rivale i saveznike u odnosu na vašu strategiju:

- Poziciju
- Sposobnost donošenja odluka
- Reputaciju
- Društveni utjecaj

Upoznajte teren

Gdje će se voditi bitka?

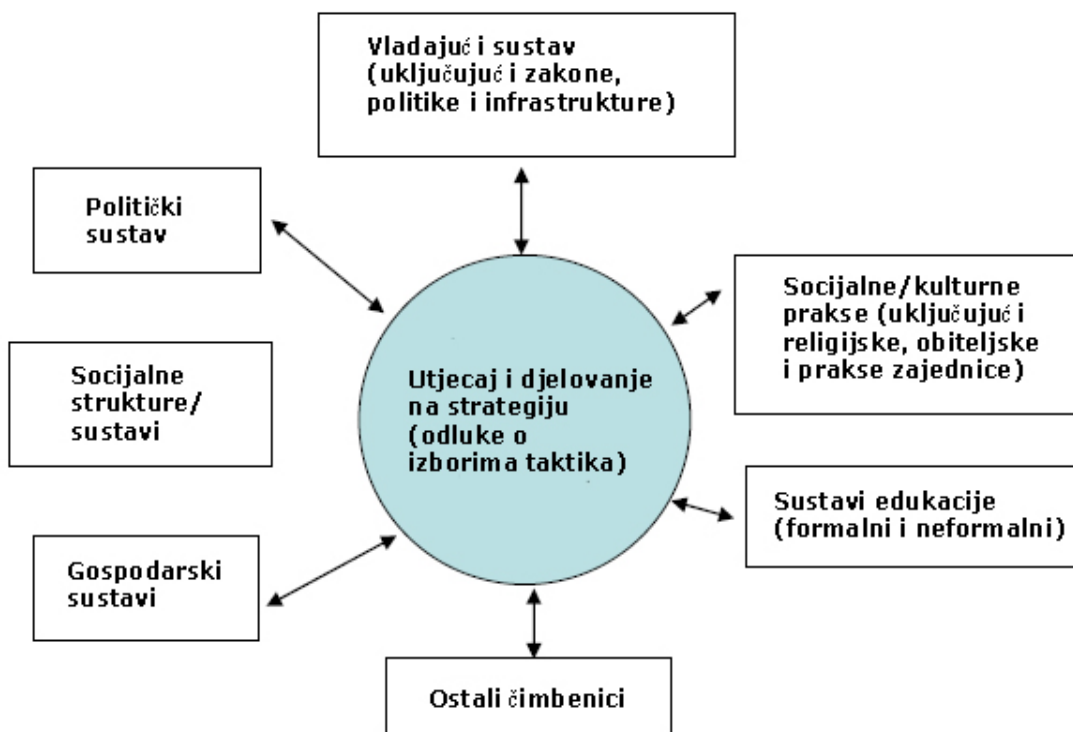
- Procijenite uvjete (političke, fizičke, društvene, kulturne)
- Procijenite točke snaga i slabosti u odnosu na teren
- Procijenite potencijalne prilike koje mogu biti iskorištene u vašu korist
- Procijenite opasne zone

Upoznajte teren – suštinski element za postizanje cilja

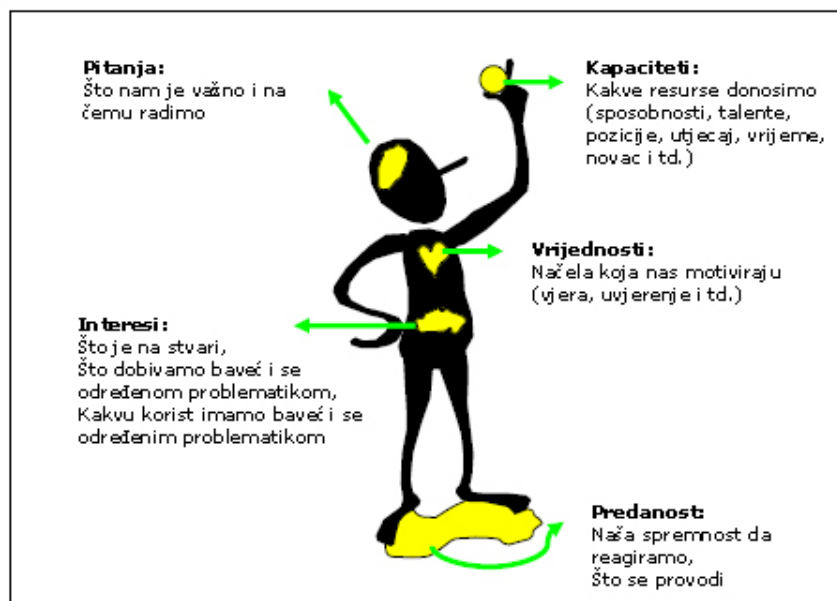
Kao planinar:

- Istražite teren
- Odredite rutu za postizanje cilja
- Donesite trajne odluke o uvjetima.

Upoznajte teren – područja za istraživanje (ovisna o vašem kontekstu)

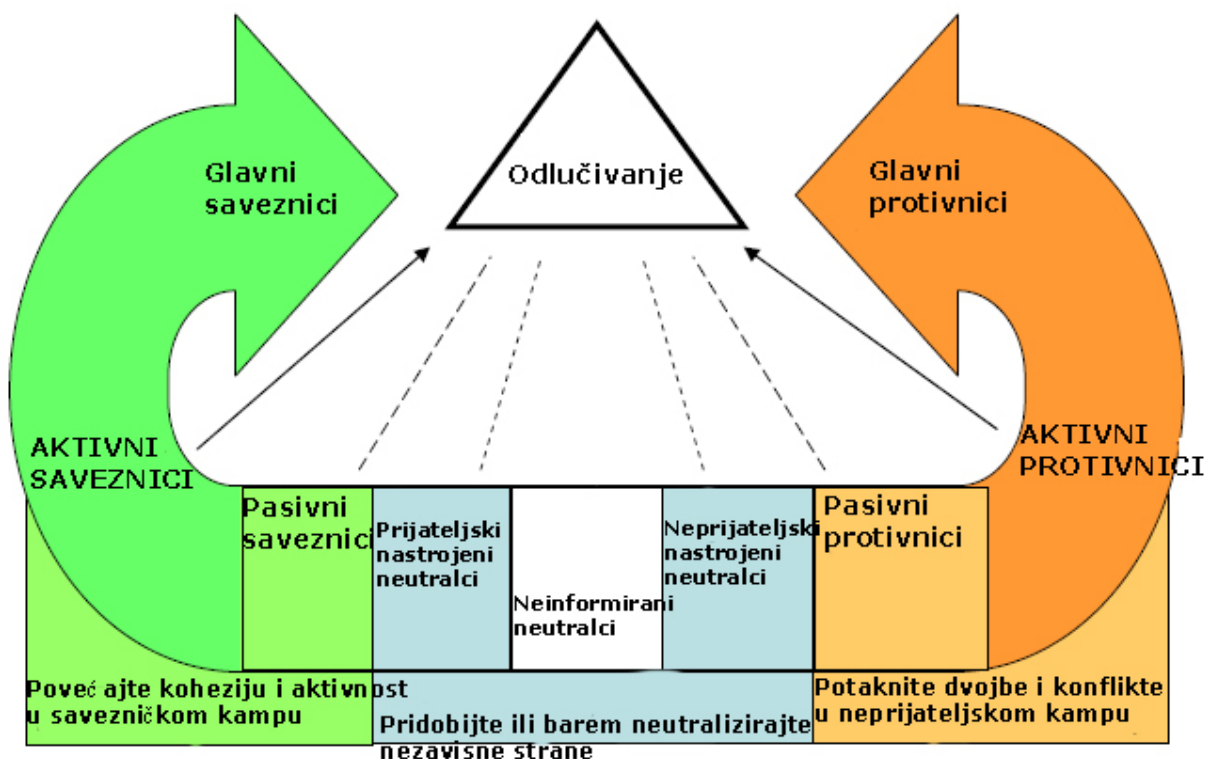
Važno je razumjeti i precizno procijeniti sebe, svoje saveznike i protivnike. Izrada dobre strategije i biranje prikladnih taktika može maksimalizirati broj potencijalnih saveznika i minimalizirati broj rivala. Ovaj proces zahtijeva vrijeme i sposobnost slušanja. Razumijevanje kako i zašto neka tema može biti značajna različitim ljudima može pomoći. Što nekoga pokreće da radi na određenoj problematici, posveti svoje sposobnosti, vrijeme i resurse toj problematici? Dolazi li motivacija iz srca – vrijednosti (načela, vjere i uvjerenja) ili iz postojećih interesa – kakvu korist netko može izvući baveći se određenom problematikom. (Vidi dijagram)

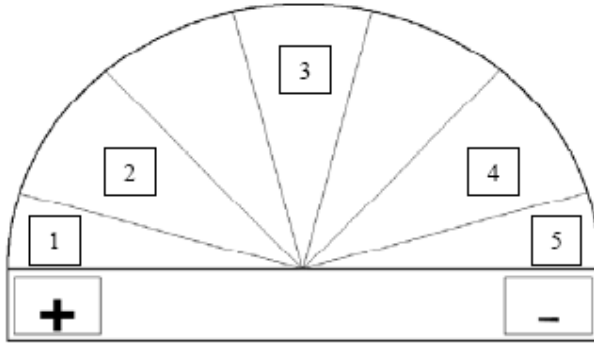
Primijenite svoje znanje

- Slijedeći prikaz vam može pomoći da razmislite gdje biste postavili ljude, organizacije i institucije u odnosu na vašu temu.
- Koristite vježbu «Raspon saveznika» s vašom grupom ili organizacijom. Ovu vježbu možete naći na web stranicama Trening za promjene, pod alati: <http://www.trainingforchange.org>

Razumijevanje saveznika i protivnika

Izvor: «Raspon saveznika», pročišćeni tekst George Lakey, iz Trening za promjene: <http://www.trainingforchange.org>

Možete nacrtati dijagram na komad papira. Za grupni rad, koristite jako velik komad papira. Korisno je koristiti post-it ljepljive papiriće ili pomične komadiće papira tako da možete pomicati okolo svoje ideje i raspravljati o tome gdje ih je najbolje pozicionirati. Modificirajte dijagram koristeći pojednostavljenu verziju raspona kreirajući samo 5 segmenata koji predstavljaju slijedeće elemente (s LIJEVA na DESNO)

+ strana

1. aktivni saveznici
2. pasivni saveznici

3. NEUTRALNI: Ovaj segment možete promatrati kao jedan bolje nego kao tri zasebna dijela

- strana

4. pasivni protivnici
5. aktivni protivnici